अकृतेकर्माभावेसति आकस्मिकनिधिलाभादावपिकिंचित्कर्मास्त्येवेतिभावः॥२२॥ यथेति स्थानानिइंद्रादिलोकाअप्यनित्याःदृश्यंते तारारूपिणांदेवानामधःपातदर्शनादित्यर्थः कर्मविनापुण्येनकर्मणाविनादेवंदेवसमूहः कथंस्थास्यति देवमपिकर्ममूलंमेवेत्यर्थः॥२३॥ व्यापारंपुण्यरूपंयांतिअनुमोदंते उग्रंधर्मविघ्नकारं॥२४॥ विग्रहोवैरं तथाहिऋषीणांतपसिदेवाविघ्नमाचरंति ऋष्यश्रृंगवनादयइंद्रादीनामभिभवंकुर्वंतीतिसौकन्यप्रसिद्धं यद्यप्येवंकर्मपूरत्वेदेवर्षीणामस्तितथापिअदेवंदेवाभावेनवक्तुंशक्यइत्यर्थः॥२५॥ अत्रमानमाह कथमिति यतोयस्मादेवंप्रवर्तेतेतस्यकर्मणोपिदेवंविनाकथमुत्पत्तिःस्यान्नकथमपिपुण्यवंतएवधर्मंप्रवर्तंतेधर्माच्चपुण्यंवर्द्धते अन्यथासर्वेपिधर्मंप्रवर्तेरन्नित्यर्थः एवंलोकवदेवस्वर्गेपिगुणाःभोगाःयथाबहुध

कृतःपुरुषकारस्तुदैवमेवानुवर्तते॥नदैवमकृतेकिंचित्कस्यचिद्दातुमर्हति॥२२॥यथास्थानान्यनित्यानिदृश्यंतेदेवतेष्वपि॥कथंकर्मविनादैवंस्थास्यतिस्थापयिष्यतः॥२३॥नदैवतानिलोकेस्मिन्व्यापारंयांतिकस्यचित्॥व्यासंगंजनयंत्यग्रमात्माभिभवशंकया॥२४॥ऋषीणांदेवतानांचसदाभवतिविग्रहः॥कस्यवाचाद्यदैवंस्याद्यतोदैवंप्रवर्तते॥२५॥कथंतस्यसमुत्पत्तिर्यतोदैवंप्रवर्तते॥एवंत्रिदशलोकेपिप्राप्यंतेबाहवोगुणाः॥२६॥आत्मैवह्यात्मनोबंधुरात्मैवरिपुरात्मनः॥आत्मैवह्यात्मनःसाक्षीकृतस्याप्यकृतस्यच॥२७॥कृतंचाप्यकृतंकिंचित्कृतेकर्मणिसिध्यति॥सुकृतंदुष्कृतंकर्मनयथार्थंप्रपद्यते॥२८॥दैवानांशरणंपुण्यंसर्वंपुण्येरवाप्यते॥पुण्यशीलंनरंप्राप्यकिंदैवंप्रकरिष्यति॥२९॥पुराययातिर्विभ्रष्टश्च्यावितःपतितःक्षितौ॥पुनरारोपितःस्वर्गंदौहित्रैःपुण्यकर्मभिः॥३०॥पुरूरवाश्चराजर्षिर्द्विजैरभिहितःपुरा॥ऐलइत्यभिविख्यातःस्वर्गंप्राप्तोमहीपतिः॥३१॥अश्वमेधादिभिर्यज्ञैःसत्कृतःकोसलाधिपः॥महर्षिशापात्सौदासःपुरुषादत्वमागतः॥३२॥अश्वत्थामाचरामश्चमुनिपुत्रौधनुर्धरौ॥नगच्छतःस्वर्गलोकंसुकृतेनेहकर्मणा॥३३॥वसुर्यज्ञशतैरिष्ट्वाद्वितीयइवचवासवः॥मिथ्याभिधानेनैकेनरसातलतलंगतः॥३४॥बलिर्वैरोचनिर्बद्धोधर्मपाशेनदैवतैः॥विष्णोःपुरुषकारेणपातालसदनःकृतः॥३५॥शक्रस्योद्गम्यचरणंप्रस्थितोजनमेजयः॥द्विजस्त्रीणांवधंकृत्वाकिंदैवेननवारितः॥३६॥

नोभयसावाणिज्येनभूयांसंलाभंलभतेनेतरइतिचेदेतदितिभावः॥२५॥आत्मेति एवंप्रवृत्तेरपिदैवाधीनत्वेपिकर्मैवकर्तव्यमित्यर्थः कृतस्यपुण्यपापादेः॥२७॥ कृतमिति पुण्यमपिपापेनप्रतिहन्यतेपापमपिपुण्येनेतितयोःफलंयथोक्तंस्वर्गंनरकंवानप्राप्नोतीत्यर्थः॥२८॥ शरणंगृहं यथाह्यस्तेनोऽपराधःश्वस्तनेनसत्कारेणापनीयतेएवंदैवमपिपुण्याद्यात्प्रतिहन्यतेइत्यर्थः॥२९॥अत्रैवार्थेदृष्टांतानाह पुरेत्यादिना॥३०॥३१॥ विपर्ययेपिदृष्टांतमाह अश्वेति॥३२॥३३॥मिथ्याभिधानेनपशुयज्ञश्रुतिरप्रमाणमित्येवंरूपेण रसातलस्यभूमेस्तलमधोभागं॥३४॥३५॥ पापमपितेजीयसोनदोषायेत्याह शक्रस्येतिद्वाभ्यां चरणंद्विजस्त्रीदूषणरूपंकर्मकृत्वाप्रस्थितइतिसंबंधः॥३६॥

Digitized by Google